

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

06-01-008S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Міжнародні валютні операції		International currency transactions	
Шифр за ОП	ВК 2.2	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Міжнародні відносини	29	Field of knowledge International Relations	
Спеціальність Міжнародні економічні відносини	292	Field of study: International Economic Relations	
Освітня програма: Міжнародний бізнес		Educational Program: International Business	

м. Рівне – 2020

Силабус навчальної дисципліни Міжнародні валютні операції для здобувачів вищої освіти першого ступеня «бакалавр, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Рівне. НУВГП. 2020. 12 с.

ОПП на сайті університету:

«Міжнародний бізнес» - <http://ep3.nuwm.edu.ua/17900/>

Розробник силабусу: Качан Олена Іванівна, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №3 від 17.12.2020

В.о. завідувача кафедри: Кушнір Ніна Борисівна, кандидат економічних наук, професор.

Керівник освітньої програми:

Міжнародний бізнес – Качан О.І., к.е.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20 ____ року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
_____ Ковшун Н.Е., доктор економічних наук, доцент.

СЗ №-933 в ЕДО.

© Качан Олена Іванівна, 2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Міжнародний бізнес»</i>
Спеціальність	<i>292 «Міжнародні економічні відносини».</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 рік навчання, семестр 1</i>
Кількість кредитів	<i>5,5</i>
Лекції:	<i>30 год.</i>
Практичні заняття:	<i>26 год.</i>
Самостійна робота:	<i>109 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор	 <p><i>Качан Олена Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.</i></p>
Вікіситет	https://cutt.ly/VhFjs3d
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2682-2830
Як комунікувати	<p><i>e-mail: o.i.kachan@nuwm.edu.ua</i></p> <p><i>Кафедри економіки підприємництва та міжнародного бізнесу kaf-ep@nuwm.edu.ua</i></p> <p><i>Навчальна платформа НУВГП https://exam.nuwm.edu.ua/</i></p> <p><i>Консультації (дистанційно) на платформі Google Meet: https://meet.google.com/meet</i></p> <p><i>Електроний журнал: http://desk.nuwm.edu.ua/</i></p> <p><i>Розклад занять: https://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi</i></p> <p><i>Актуальні оголошення на платформі MOODLE</i></p>

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	<p>Мета дисципліни – формування необхідної професійної компетенції в сфері фахових знань з питань формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо виконання валютних операцій, які здійснюються при обслуговуванні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання</p> <p>Цілями (завданнями) навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування студентами теоретичних знань про виконання валютних операцій, що здійснюються при обслуговуванні зовнішньоекономічної діяльності ; - набуття умінь та навичок застосування міжнародних правових норм щодо валютних операцій; - ознайомлення зі світовим досвідом та механізмами здійснення валютних операцій; - створення умінь та навичок кваліфікувати існуючі міжнародні валютні операції з позицій норм, що застосовуються в Україні; - ухваленні рішень, щодо мінімізацій та управління
--	--

	<p>валютним ризиком</p> <p>Застосовуються наступні методи навчання під час викладання: візуалізація лекційних занять за допомогою презентацій, словесного обговорення, розв'язання групами та індивідуально ситуаційних завдань; здійснення розрахункових вправ та досліджень та інші</p>
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course
Компетентності	<p>ЗК.8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій</p> <p>ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Формування компетентностей із дисципліни «Міжнародні валютні операції» направлене на здобуття таких «м'яких» навичок, як збільшення комунікації, публічного висловлювання думок, розвитку системного мислення та здатності оцінювати ризики.
Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці.
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконувати розміщені завдання на платформі Moodle, здавати два модульні контролі. Кожне практичне заняття оцінюється шляхом усного опитування, виконання самостійних робіт та активності студента на занятті.</p> <p>Кожне практичне заняття оцінюється в 3 бали (загалом 39 балів). Виконання ІНДЗ оцінюється в 21 бал. Модульні контролі по 20 балів (40 загалом). Всього 100 балів.</p> <p>Здобувачі ВО мають можливість отримати додаткові</p>

	<p>бали за участь в олімпіадах, конференціях, круглих столах та семінарах, також за публікацію статей або тез доповідей, які вони пишуть під керівництвом викладача.</p> <p>Додаткові бали студенти також можуть бути отримані за цікаві пропозиції по удосконаленню змісту навчальної дисципліни.</p> <p>Модульні контролю будуть у формі тестування (3 рівні складності).</p> <p>Посилання на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість їм подання апеляції https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidroz dili/navch-nauk-tsentr-nezalez hnoho-otsiniuvannia-znan/dokument i</p>
<p>Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p><i>Навчальна дисципліна відноситься до блоку освітніх компонентів вільного вибору</i></p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Здобувачі ВО мають можливість під час навчання отримати бали за участь як доповідач у конференціях, семінарах, круглих столах пов'язаних з міжнародними економічними відносинами, а також за написання та публікацію наукових статей або матеріалів конференцій всеукраїнських та закордонних видавництвах.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Foreign Exchange Comptrollers's Handbook (2013) CreateSpace Independent Publishing Platform. 38 p. 2. Thomas J. O'Brien (2013) Applied International Finance: Managing Foreign Exchange Risk and International Capital Budgeting. Business Expert Press.150 p. 3. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2012. 247 с. 4. Валютне регулювання та контроль: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.В. Боришкевича. К.: КНЕУ, 2008. 400 с. 5. Галанов С.С. Кризис, банки и реальный сектор экономики в современных условиях. Деньги и кредит. 2014. № 11. С.38-43. 7. Закон України “Про порядок розрахунків у іноземній валюті” від 23 вересня 1994 р. № 185/94-ВР (зі змінами і доповненнями) 8. Івасів Б.С., Прийдун Л.М., Рудан В.Я.(2013) Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб.

	<p>Тернопіль: Вектор, 2013. 572 с.</p> <p>9. Ковальчук К.Ф. (2013) Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.</p> <p>10. Козак Ю. Г. (2013) Міжнародні фінанси. К.: ЦУЛ, 2013. 388 с.</p> <p>11. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. / Т. С. Шемет, А. М. Коряк, О. М. Диба. К.: КНЕУ, 2009. 348 с.</p> <p>12. Патика Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патика. К.: Знання, 2012. 566 с.</p>
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*	
Дедлайни та перескладання	<p>Проходження модульних контролів відбувається згідно до графіку.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznohoohtsiniuvannia-znan/dokumenty.</p> <p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.</p> <p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
Вимоги до відвідування	<p>Здобувачу ВО не дозволяється пропускати заняття без поважних причин, проте є можливість оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course</p>
Неформальна та інформальна	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у</p>

освіта	неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita . Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.
---------------	--

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*	Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами. Результати опитування здобувачам надсилають обов'язково. Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»: http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja
Оновлення*	За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни кількості аудиторних занять, наукових досягнень, попереднього досвіду викладання дисципліни. Здобувачі вищої освіти можуть долучитись до процедури оновлення навчальної дисципліни через процедуру опитування, яке проводиться щосеместрово.
Навчання осіб з інвалідністю	Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача. Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	Викладачі мають багаторічний досвід викладання фахових дисциплін для здобувачів вищої освіти ОПП «Міжнародний бізнес». Під час навчання студенти будуть залучатися до практичної підготовки в рамках співпраці з Рівненською торгово-промисловою палатою та іншими

	підприємствами та організаціями у сфері міжнародних економічних відносин.
Інтернаціоналізація	Електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/ Електронний каталог: http://nuwm.edu.ua/MySQL/ Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvostidostupu-do-resursiv-i-servisiv

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 30 год

Прак. 26 год

Самостійна робота
109 год

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1

Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

Лекції, практичні заняття, консультації, підготовка до практичних занять, контролю з модулю, виконання управлінських ситуацій, участь у наукових дослідженнях, самостійне вивчення окремих тем та питань навчальної програми тощо.

Методи та технології навчання

Демонстрація, проблемно-пошуковий метод, аналіз конкретних ситуацій.

Засоби навчання

Мультимедійний проектор, інформаційні системи Big Data, Open Data, роздаткові друковані та електронні матеріали

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2

Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

Лекції, практичні заняття, консультації, підготовка до практичних занять, контролю з модулю, виконання управлінських ситуацій, самостійне вивчення окремих тем та питань навчальної програми тощо.

Методи та технології

Демонстрація, аналіз конкретних ситуацій,

навчання	пошукова дослідницька робота.	
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційні системи Big Data, Open Data, роздаткові друковані та електронні матеріали	
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів		60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали		40
Усього за дисципліну		100

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Сутність валютних операцій

Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 1,2,3,5,6,8,9,10,12
Опис теми	Валютні операції та їх класифікація. Поняття та види валютних операцій. Поточні торговельні і неторговельні валютні операції. Класифікація валютних операцій банків.	

Тема 2. Поняття та види конверсійних операцій

Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 2,3,5,6,8,9,11,12
Опис теми	Валютні операції з негайною поставкою. Конверсійні операції на валютному ринку спот. Види та цілі конверсійних операцій. Валютні угоди тод, том та спот. Практика укладання угод на ринку поточних конверсійних операцій.	

Тема 3. Характеристика валютних операцій «спот»

Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 1,2,3,5,6,8,9,10,11,12
Опис теми	Валютні операції «спот» Сутність і види валютних операцій. Касові валютні операції. Характеристика угод типу «спот» та «овернайт». Порядок визначення «спот» курсу. Поняття та порядок визначення крос-курсу.	

Тема 4. Поняття валютна позиція та її види

Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 2,3,5,6,8,9,11,12
Опис теми	Облік та регулювання валютної позиції. Елементи балансу банку, що впливають на розмір відкритої валютної позиції. Ризик відкритої валютної позиції. Сутність і значення валютного ділину. Організація та підтримка проведення ділінгових операцій. МВРУ та нормативне регулювання операцій на ньому. Інституційне й інфраструктурне	

	забезпечення роботи у ділінговому залі.	
Тема 5. Характеристика форвардних валютних операцій		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 1,2,3,5,6,8,9,10.11,12
Опис теми	Форвардні валютні операції Характеристика строкових валютних операцій. Сутність форвардної валютної угоди. Дата валютування. Характеристика форвардного валютного ринку. Ціна форвардного контракту. Правила розрахунку форвардної премії або форвардного дисконту та їх урахування при котируванні. Розрахунок форвардних крос-курсів. Визначення ефективності форвардних угод.	
Тема 6. Особливості здійснення валютних операцій «своп»		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 2,3,5,6,,8,9,10,11,12
Опис теми	Визначення валютної операції «своп» . Дата валютування та дата закінчення операції. Види валютних «свопів». Котирування валютних «свопів». Визначення вартості угоди «своп» для кожного з учасників. Техніка здійснення операції.	
Тема 7. Валютні опціони		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 1,2,3,5,6,8,9,12
Опис теми	Визначення валютного опціону. Ціна виконання. Економічна сутність премії за валютним опціоном та порядок її визначення.. Типи валютних опціонів.. Обов'язкові елементи валютного опціону. Недоліки та сфера використання валютних опціонів. Методика прийняття рішення за валютним опціоном.	
Тема 8. Особливості валютних ф'ючерсів		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 2год., практ. – 2 год.	Література: 1,2,3,5,6,7,8,9,10,12
Опис теми	Визначення валютного ф'ючерсу. Порівняння строкових угод. Система гарантій за валютними ф'ючерсами. Ціна ф'ючерсного контракту та умови його виконання.. Міжнародний ринок ф'ючерсів та його учасники. . Ефективність та ліквідність ф'ючерсних угод. Спекулятивні та арбітражні операції.	
Тема 9. Поняття та основні форми міжнародних розрахунків.		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції - 4год., практ. – 4 год.	Література: 2,3,5,6,7,8,9,11,12
Опис теми	Сутність організації міжнародних розрахунків. Принципи організації міжнародних розрахункових операцій. Способи платежів. Роль національних і колективних валют та золота в	

	міжнародних розрахунках. Зовнішньоторговельні контракти як основа міжнародних розрахункових операцій. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоторговельних контрактів. Валюта ціни та валюта платежу. Умови платежу. Роль банків у міжнародних розрахунках. Міжбанківські кореспондентські відносини. Система СВІФТ і принципи її функціонування в міжнародних розрахунках.	
Тема 10. Система валютних рахунків		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції -4 год., практ. – 2 год.	Література: 1,3,4,5,6,7,8,9,11,12
Опис теми	Відкриття та ведення валютних рахунків юридичних та фізичних осіб в українських банках. Уповноважені банки, їх функції. Загальна схема відкриття валютного рахунку. Порядок здійснення обов'язкового продажу уповноваженими банком надходжень на валютні рахунки своїх клієнтів. Режим ведення валютних рахунків нерезидентів. Сутність кореспондентських відносин та їх форми. Типи кореспондентських рахунків. Клірингові операції.	
Тема 11. Характеристика здійснення валютно-обмінних операцій		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції -4 год., практ. – 2 год.	Література: 2,3,4,5,6,7,8,11
Опис теми	Порядок проведення операцій з готівковою і безготівковою іноземною валютою. Порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України. Порядок провезення валютних цінностей через кордон України. Порядок та умови торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України та на міжнародних валютних ринках. Характеристика банківських рахунків в іноземній валюті. Особливості відкриття і ведення поточних рахунків в іноземній валюті.	
Тема 12. Практика управління валютними ризиками на міжнародному ринку		
Результати навчання PH 1, PH 2	Кількість годин: лекції -4 год., практ. – 2 год.	Література: 2,3,4,5,6,7,8,9,11,12
Опис теми	Поняття валютного ризику, який супроводжує валютні операції банку. Класифікація валютних ризиків банку. Загальні підходи до управління валютними ризиками банку. Оцінка валютного ризику. Стратегії управління ризиком. Вибір методів страхування валютного ризику.	

Лектор к.е.н., доцент

Качан О.І.,